

Aftenposten med fordømmende klimaomtale av isforhold i Arktis

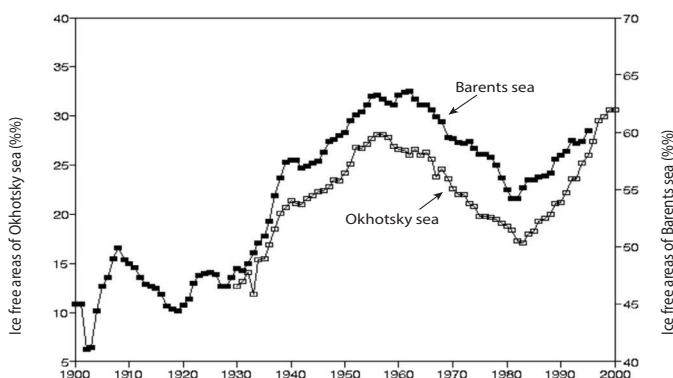
Ole Henrik Ellestad*

Isforholdene i Arktis og påvirkning av økosystemene har vært IPCC-leirens 'lekegrind' de siste 30 år. Alt basert på CO₂-hypotesen og et utall av beregningsmodeller uten validering. Aftenposten fortsetter sin agenda-journalistikk og overser langtidsobservasjoner som viser naturens dominans.

Beligheten av iskanten i Barentshavet har skapt heftig politisk debatt i senere tid. Potensielle skader ved utslipp fra oljeaktivitet versus vern av det biologiske liv ved iskanten står sentralt. Bli det mindre is i Arktis eller vil iskanten krype sørover som nå ved et merkbart kaldere Barentshav? Svaret foreligger fra observasjoner langt tilbake i tid. Men myndighetstro forskere tøver det bort med CO₂-fabulering.

Arktis har periodiske isvariasjoner

I sen i Arktis er sterkt preget av sesong- og års-variasjoner knyttet til vær og kaotiske forhold. Men de mange studier omtalt i rapporter, bøker og vitenskapelige publikasjoner viser også systematiske naturlige variasjoner. Fingeravtrykket fra CO₂ ser man lite til. Historisk domineres Arktiske forhold av solaktivitet ([KN 41](#), [KN278](#)), tidevann, vinder, havstrømmer og ferskvannstilførsel. En rekke systematiske, sykliske endringer på dekadiske, multidekadiske, hundreårs og tusenårs basis er etablert ([KN121](#), [KN128](#), [KN180](#), [KN217](#), [KN278](#) og bok av [L.B. Klyashtorin 2007](#)).

I figuren er vist en slik ca 60-års syklus basert på russiske data for variasjonene i isfritt areal i Barentshavet (svarte punkter, øverst) og Okhotske hav i Øst-Sibir (hvite, nederst) mellom år 1900 og 2000 (Ustinova et al. 2002, Klyashtorin 2007). Vi ser tydelig et åpent havmaksimum rundt 1955, med etterfølgende isdannelse frem mot et åpent havminimum rundt 1980. Derfra observeres redusert ismengde mot vår tid. Det stemmer med de første satellittdata som startet tidlig i 1970-årene.

Barentshavet er nå blitt ca 1,5 °C kaldere ifølge Havforskningsinstituttet, iskanten er lengre sør, og syklusen som har dominert til tross for 70 år med menneskeskapte CO₂-utslipp, peker mot en kommende periode med mer is. Intet av dette inkluderes i formidling om CO₂-hypotesens effekter.

Aftenposten som agitator

I Aftenposten 7. mai har Ole Mathismoen et dramatisk oppslag om at sommerisen vil forsvinne i Arktis innen 2050 – første sommer-bølgeskulp på Nordpolen kommer enda tidligere. Derav følger flere diffust omtalte katastrofer for økosystemet og endring av stormbaner, atmosfæresirkulasjon og havstrømmer. En varslet krise basert på en rapport fra 21 universiteter og institutter som har benyttet 40 klimamodeller. Årsaken er CO₂ i så store mengder at det ikke er noen vei tilbake.

Gjemt inne i artikkelen formidles dog at det er stor usikkerhet med liten kunnskap om de angjeldende følgeeffekter. Modeller basert på lav CO₂-klimafølsomhet vil sogar gi økt ismengde mot år 2100 (interessant nok siden det er de som stemmer best med observasjonene, jfr. [KN49](#), [KN56](#) og

[KN88](#)). Det må forskes mer uttaler de intervjuede forskere, til tross for at det i andre sammenhenger fremheves 97 % konsensus.

Artikkelen er klimatypisk med bevisst regi og dramatik i oppslaget som skal gi det 'riktige budskap'. Bare de få detaljinteresserte får med seg usikkerheten som også kan være greit å ha for avisen i 'regnskapets time'. Referansen til de mange forskere og modeller er en kjent hersketeknikk – autoritetsbygging.

Men hva er 40 modeller når 120 modeller i IPCCs 2013-rapport paradoksalt nok ikke kunne reprodusere observasjonene? Men slike scenariovalg med uholdbare modeller presentert som overbevisende forskning, er 'autostradaen' for IPCC-leirens formidling, særlig i tider med nye rapport og arrangementer.

Godt hjulpet av Aftenposten som bevisst kuttet ut temperaturen på Nordpolen om vinteren i sin verdensoversikt for noen år siden. Kulda ville jo forringe deres formidling av krisen i nord. Avisen formidlet også den vanlige feilen om at åpent vann reduserer isens refleksjon av solenergi som gir oppvarming. Inkluderes varmekrevende fordampning i beregningene, vil det unnslipe snaut 200W/m² mer fra åpent vann ([KN106](#)) enn ved is. Dersom forskernes resonnement hadde vært riktig ville mer is i Antarktis gitt større kompensierende effekt fordi isen strekker seg nærmere ekvator og dermed reflekterer mer stråling.

Mer is i Arktis fremover

De involverte fra Aftenposten, Meteorologisk institutt og Polarinstituttet demonstrerer til fulle at de intet vet om tidligere forhold i Arktis. Paradoksalt nok kunne de lest seg til helt andre konklusjoner i deres respektive institusjoners arkiver, i tidligere rapporter, meldinger og omtaler om vær, temperatur, isforhold, deler av økosystemet osv. Allerede i 1922 var det et Arktis som ikke var til å kjenne igjen vedrørende de samme forhold som Mathismoen omtaler. Havet var 10-15 °C varmere nord for Svalbard, hvit fisk var borte fra de vanlige fiskeklassene, Svalbard var 6-7 °C varmere om vinteren, isbreene var gått flere kilometer tilbake og plante- og dyreliv var sterkt endret (Hoel 1923, [KN121](#)). På den tid omtalt som klimaforbedring – i dag som klimakrise. Golfstrømmen, fra 1900 målt utenfor Skottland og Kola, var i 1945 2.2 C varmere enn i 1920 og økte i styrke og forklarte endring i isforholdene såvel som datidens positive oppvarmingsperiode – før økt CO₂ inntrådte.

Men det største datatilfanget og litteratur finnes i Russiske historiske arkiver og i en rekke publikasjoner. Mye av materialet ble benyttet i FNs FAOs tekniske rapport om naturlige klimaforandringene fra 2001 ([KN180](#)). En tydelig 60-års syklus ble observert globalt såvel som i flere soner samt kontinenter. Dominerende vindretning endret fra øst-vest til nord-sør, i dag knyttet til Jet-strømmens variasjoner i 10 km høyde (som Aftenposten burde nevnt). Alt fra en tid da forskere og observatører fikk rapportere hva de så og behandle data etter vitenskapelige prinsipper – ikke selvalgte scenario med oppskrytne modellberegninger.

Konklusjon

Aftenpostens og Mathismoens artikkel følger IPCCs tradisjonelle scenariobeskrivelse med beregningsmodeller som ikke er validert og heller ikke stemmer med observasjoner. CO₂ har en postulert dominerende rolle med tilsvarende dramatiske effekter uten at dets fingeravtrykk observeres. De mange naturlige variasjoner, kaotiske såvel som sykliske, forklarer endringene og vil gi holdbare prognoser for politiske beslutninger. (*Detaljer i neste Klimanytt*).